ADOLF FREDRIK LINDBLAD

1801–1878

Uvertyr till Frondörerna

Overture to Frondörerna

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Andreas Edlund

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 566/Edition no. 566
2015
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
979-0-66166-310-2

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Orkesterbesättning/Orchestra

Flauto I, II

Oboe I, II

Clarinetto I, II in A

Fagotto I, II

Corno I, II in D

Tromba I, II in D

Trombone I, II, III

Timpani

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

Ouverture

ur Komedien "Frondörerne"
eller "En Dag under Partistriderna i Paris 1649"

Adolf Fredrik Lindblad
(1801-1878)

Adagio

2 Flauti
2 Oboi
2 Clarinetti in A
2 Fagotti
2 Corni in D
2 Trombe in D
Tromboni { Alto / Tenore / Basso
Timpani in A, D

Adagio

Violino I
Violino II
Viola
Violoncello
Basso

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2015. Public domain. www.levandemusikarv.se

6

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p *cresc.* *dim.*

pizz.

arco

12

Allegro molto

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Allegro molto

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

I.

arco

cresc.

p

pp

18

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

I.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

sf

poco f

f

fz

24

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.
a 2
p
sf
poco f
f
cresc.

30

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

a 2

Tr. (D)

a 2

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

36

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

cresc.

f

II.

I.

sf

41

Fl.

Ob.

I.

II.

Cl.
(A)

Fag.

Cor.
(D)

a 2

Tr.
(D)

a 2

Tbn.

Timp.
(A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

ff

A

47

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

A

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

ff *pp* *p* *cresc.* *tr*

53

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

f *ff*

solo

a 2

pizz.

59

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

solo

arco

p

66

Fl.

Ob.

Cl.
(A)

cresc.

cresc.

Fag.

cresc.

cresc.

Cor.
(D)

p

Tr.
(D)

a 2

p

Tbn.

Timp.
(A, D)

tr

tr

pp

pp

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

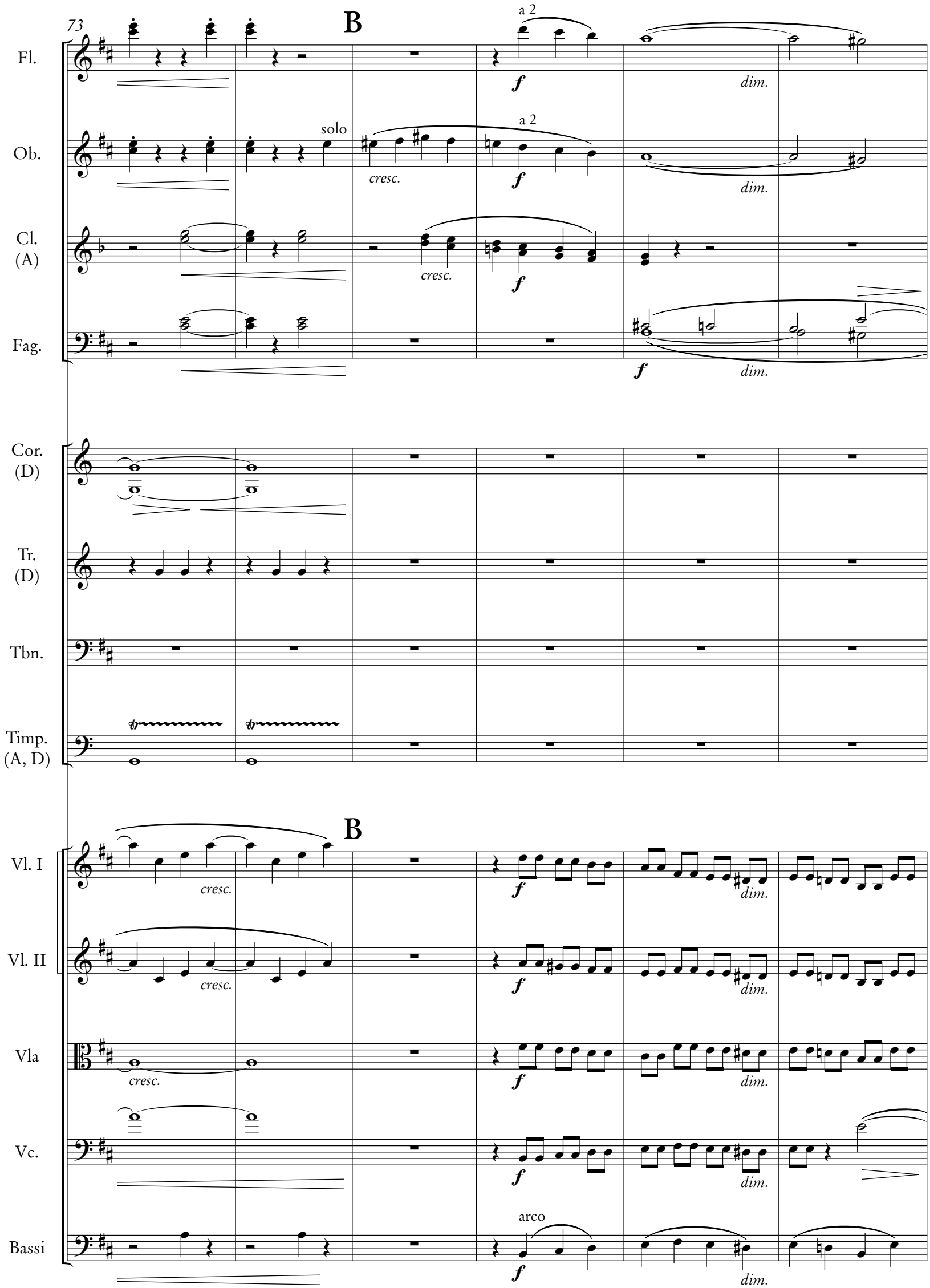
73
B
a 2
Fl.
f
dim.
solo
a 2
Ob.
cresc.
f
dim.
Cl.
(A)
cresc.
f
Fag.
f
dim.
Cor.
(D)
Tr.
(D)
Tbn.
Timp.
(A, D)
B
Vl. I
cresc.
f
dim.
Vl. II
cresc.
f
dim.
Vla
cresc.
f
dim.
Vc.
f
dim.
arco
Bassi
f
dim.

79

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.

p

cresc.

pizz.

85

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

a 2
I.
pizz.
f
sf
p
cresc.

90

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.
a 2
f
sf

C

95

Fl.

Ob.

Cl.
(A)

Fag.

Cor.
(D)

Tr.
(D)

Tbn.

Timp.
(A, D)

C

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

arco

Bassi

101

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.
a 2
p *cresc.*
cresc.

108

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

a 2

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p

D

114

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

D

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

f

sf

tr

120

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

pizz.

arco

127

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

I.

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

pizz.

133

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p *cresc.*

cresc.

a 2

f

sf

arco

139

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

a 2

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

E

144

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

a 2

Tr. (D)

a 2

Tbn.

Timp. (A, D)

E

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

150

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

156

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

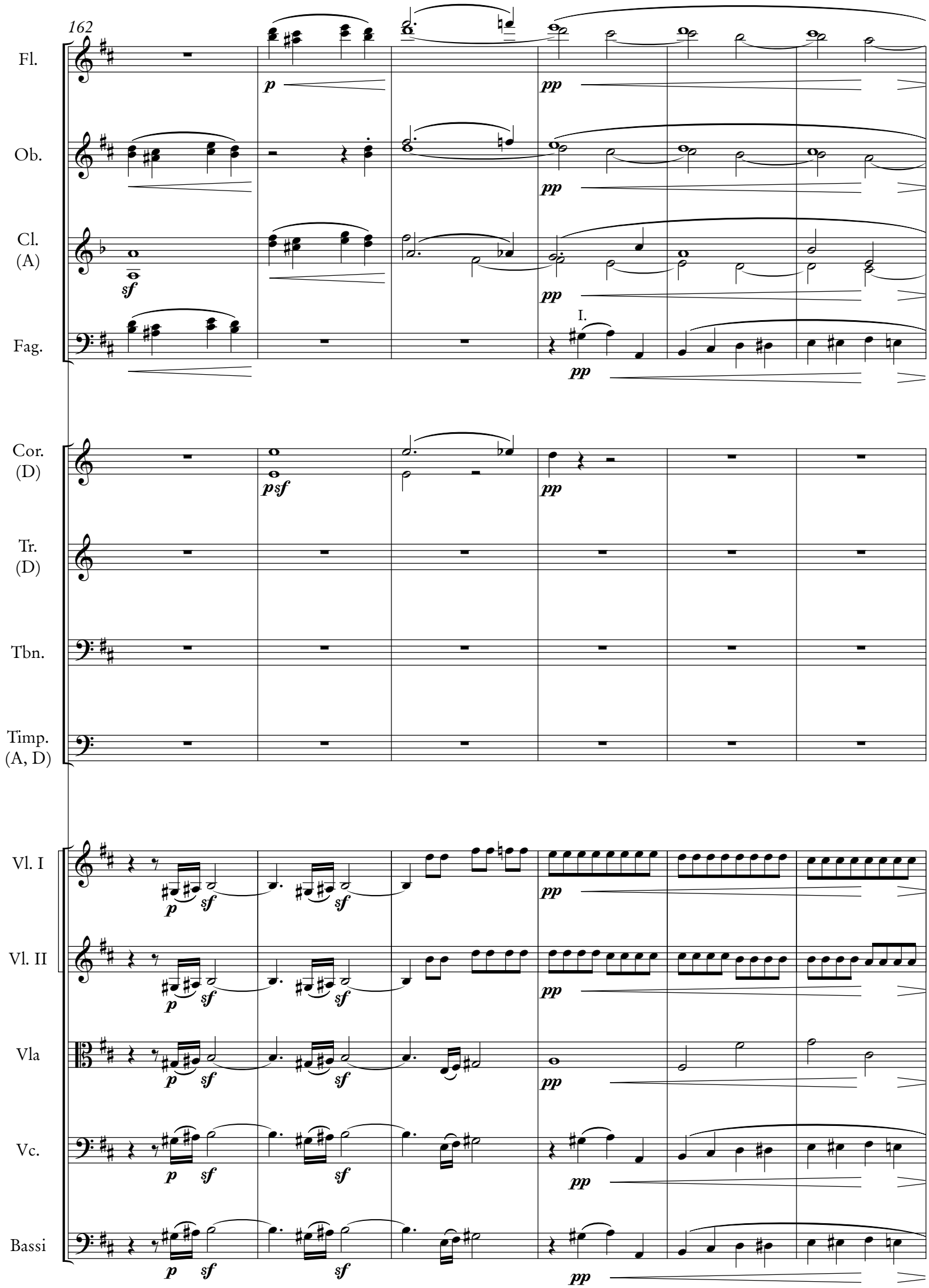
162
Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi
I.
p
sf
pp

168

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.

p *cresc.* *f*

174

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

180

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

sf ff fp f

I.

187

F

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

F

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p

I.

pizz.

194

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

arco

sf poco f f

200

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

I.

p

sf

f

G

206

Fl.

Ob.

Cl.
(A)

Fag.

Cor.
(D)

Tr.
(D)

Tbn.

Timp.
(A, D)

a 2

a 2

sf

G

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

f

pp

212

H

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

pizz.

arco

Vc.

pizz.

arco

Bassi

pizz.

218

Fl.

Ob.

Cl. (A)

I.

I.

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

cresc.

Vl. II

cresc.

Vla

cresc.

Vc.

cresc.

Bassi

arco

J

224

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

J

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

229

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

I.

a 2

pizz.

234

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.

pizz.
arco
a 2

240

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.

K

246

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

a 2

p ff pp

pizz.

251

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p

pp

p leggiero

pizz.

arco

pizz.

257

Fl.

Ob.

p

Cl.
(A)

pp

Fag.

pp

Cor.
(D)

pp

Tr.
(D)

Tbn.

Timp.
(A, D)

Vl. I

Vl. II

arco

pp

pizz.

Vla

pp

Vc.

pp

Bassi

pp

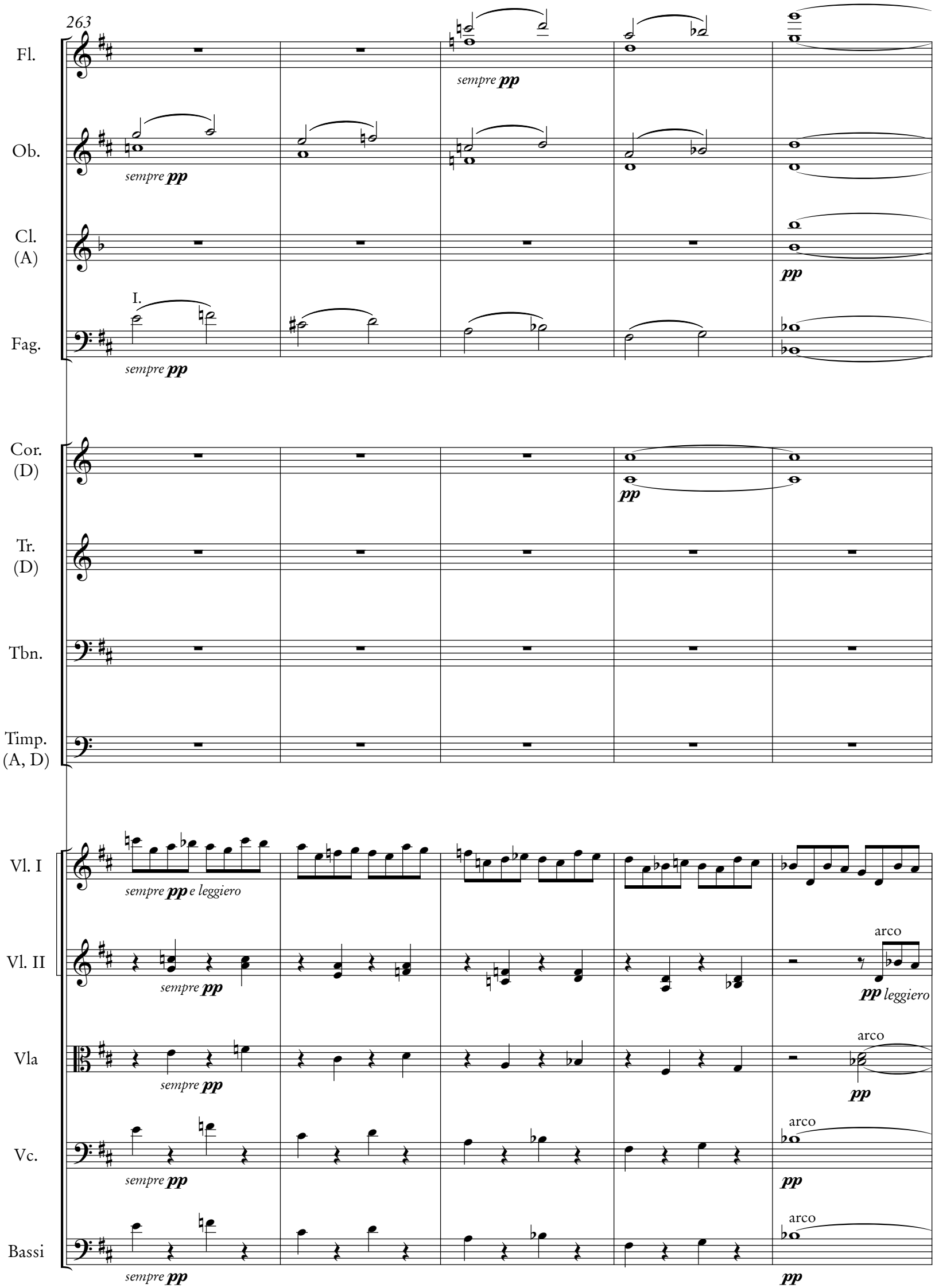
263
Fl.
sempre pp
Ob.
sempre pp
Cl. (A)
pp
I.
Fag.
sempre pp
Cor. (D)
pp
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
sempre pp e leggiero
Vl. II
sempre pp
arco
pp leggiero
Vla
sempre pp
arco
pp
Vc.
sempre pp
arco
pp
Bassi
sempre pp
arco
pp

268

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

cresc.

f

sf

ff

tr

pp

274

Fl.

Ob.

Cl.
(A)

Fag.

Cor.
(D)

a 2

ff

Tr.
(D)

a 2

ff

Tbn.

Timp.
(A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

L

280

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

L

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

pp cresc. f

p

286

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

I.

I.

pizz.

p

pp

292

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

cresc.
a 2
f
sf
I.
p
ff

298

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

p *cresc.* *f* a 2

304

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

a 2
arco

M

310

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

M

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p *cresc.*

I.

317

Fl.

Ob.

I.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

sf *p*

N

323

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

a 2

N

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

329

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

a 2

Cor. (D)

I.

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

pizz.

arco

335

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

pizz.
pizz.

341

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p *cresc.*

a 2

arco

f *sf*

348

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

353

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

O

359

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

O

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

a 2

f *ff* *sf* *p*

366

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

a 2

f *ff* *sf* *p*

372

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

cresc.
sf
pp
I.
p

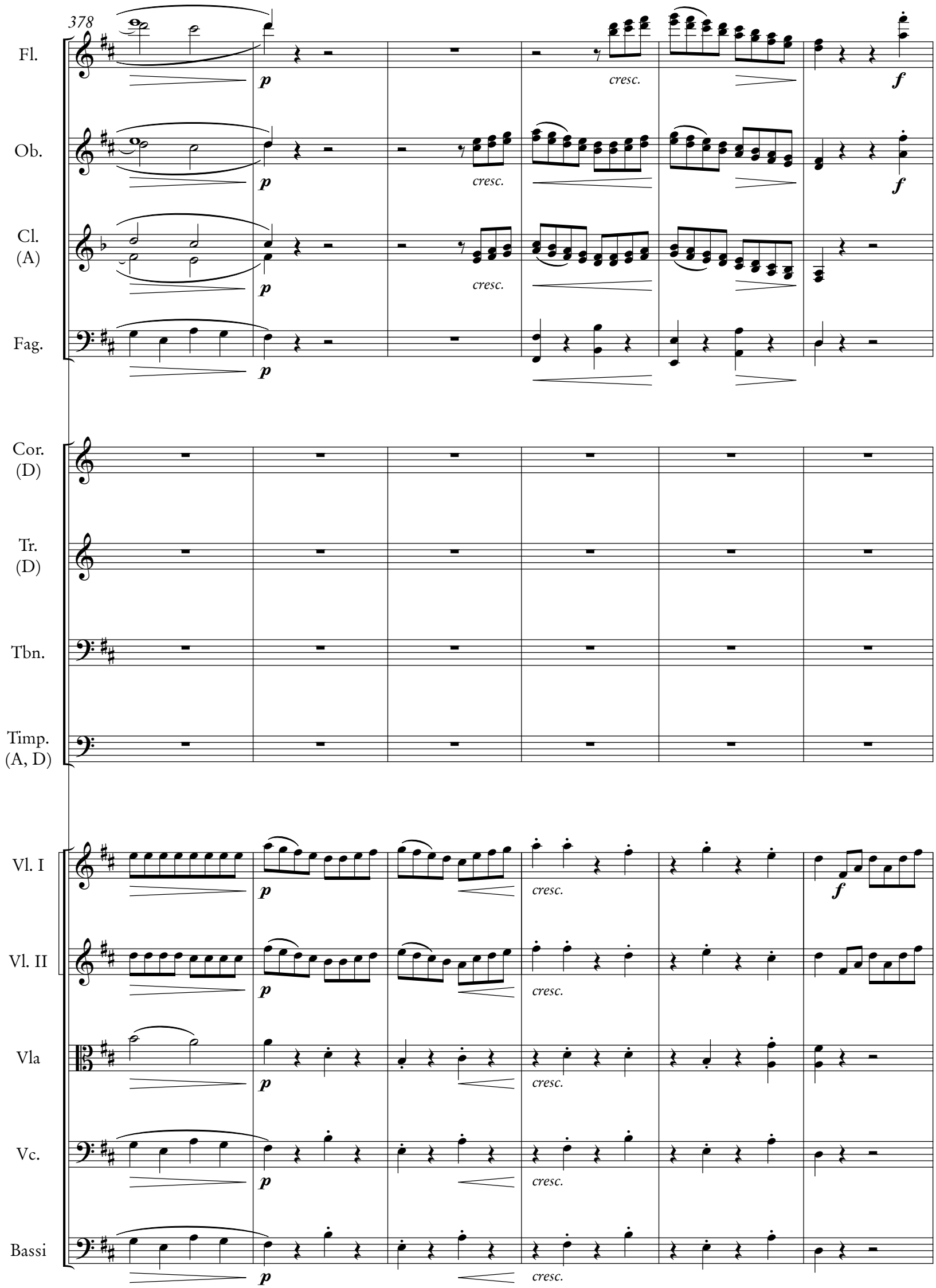
378
Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi
p
cresc.
f

384

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

a 2

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

390

Fl.
Ob.
Cl. (A)
Fag.
Cor. (D)
Tr. (D)
Tbn.
Timp. (A, D)
Vl. I
Vl. II
Vla
Vc.
Bassi

I.

397

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

pp

Vl. II

pp

Vla

pp

Vc.

pp

Bassi

403

Fl.

Ob.

Cl.
(A)

Fag.

Cor.
(D)

Tr.
(D)

Tbn.

Timp.
(A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

Adagio

409

Fl. — solo — *p* — a 2 — *ff*

Ob. — solo — *p* — a 2 — *ff*

Cl. (A) — solo — *p* — a 2 — *ff*

Fag. — solo — *p* — a 2 — *ff*

Cor. (D) — a 2 — *mf* — *f*

Tr. (D) — a 2 — *mf* — *f*

Tbn.

Timp. (A, D) — *tr* — *pp*

Adagio

Vl. I — *p* — *mf* — *ff*

Vl. II — *p* — *mf* — *ff*

Vla — *p* — *mf* — *ff*

Vc. — *p* — *mf* — *ff*

Bassi — *mf* — *ff*

414

Fl.

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (D)

Tr. (D)

Tbn.

Timp. (A, D)

Vl. I

Vl. II

Vla

Vc.

Bassi

p *con espressione*

pizz.

Adolf Fredrik Lindblad

Adolf Fredrik Lindblad hade en komplicerad uppväxt och en lika ombytlig tid som ung vuxen. Född 1801 i Skänninge av en ogift mor kom han vid ett års ålder till en fosterfamilj, där hustrun var moderns moster. Efter inledande skolgång i Östergötland fortsatte han från 1809 i Stockholm, där modern då bodde och var gift med en skådespelare vid Kungl. Teatern. Efter styvfaderns död 1813 fick Adolf Fredrik Lindblad återvända till fosterföräldrarna som snart flyttade till Norrköping. Där fick han sin första skolning i musik: piano och flöjt.

Fosterfadern som var handlare styrde Adolf Fredrik Lindblad mot sitt eget yrke. Efter några år i fosterfaderns affär fick han 1818–19 arbeta vid ett skeppsklareringskontor i Hamburg. I denna stad fick Adolf Fredrik Lindblad viktiga impulser av tysk litteratur och musik.

Sommaren 1822 kom han till Bleckenstad utanför Mjölby för att undervisa gårdens döttrar i pianospel. En av dem, Sophie Kernell, skulle bli hans hustru. Där lärde han också känna en kusin till husets syskonskara, Per Daniel Amadeus Atterbom, en livsavgörande vänskap för Lindblad.

Genom Atterboms förmedling flyttade Lindblad till Uppsala, i första hand för studier i harmonilära för universitetets *director musices*, Johann Christian Friedrich Hæffner. Men han kom också in i stadens konstnärliga och litterära kretsar. Där fanns redan Atterbom, men också Erik Gustaf Geijer som skulle bli en annan nära vän. I denna miljö blommade Lindblad ut som sångtonsättare.

Sångkomponerande var tidigare liktydigt med att skapa sällskapsvisor. Den nyromantiska dikten gav tonsättarna nya utmaningar. Lindblads sånger är texttolkande och låter melodin och pianostämman föra en dialog. Från visans tid stammar dock Lindblads länge utnyttjade praxis att flerstrofiga dikter sjungs till samma ackompanjemang. Adolf Fredrik Lindblad komponerade över 200 sånger, varav en del skrevs för vännen Jenny Lind.

Med salongsvärdinnan Malla Silfverstolpe och Erik Gustaf Geijer for Lindblad 1825–26 via Köpenhamn till Berlin, där han tog lektioner i komposition för Carl Friedrich Zelter och i pianospel för Ludwig Berger. Via Zelter lärde han känna Felix Mendelssohn. Vänskapen med denne blev viktig och varade livet ut.

Tillbaka i Sverige slog han och hustrun Sophie sig ner i Stockholm. Där startade Lindblad 1827 en musikskola, vilken under lång tid skulle bli hans huvudsakliga inkomstkälla. Under Stockholmsåren skrev Lindblad sin enda opera, *Frondörerna* (1835), som emellertid inte blev någon större framgång. Han komponerade också två symfonier (1832, 1855).

Adolf Fredrik Lindblad tillbringade sina sista år på Lövingsborgs gård strax söder om Linköping, där dottern Lotten bodde. Han avled där 1878.

© *Gunnar Ternhag,* Levande Musikarv

Uvertyren till Frondörerna

Den 11 maj 1835 hade Adolf Fredrik Lindblads historiska komedi *Frondörerna* premiär på Kungl. Teatern i Stockholm. Han var 34 år gammal och hade redan vunnit anseende i Stockholm som tonsättare och pedagog. Två år tidigare han tillsammans med kronprins Oscar komponerat de sista avsnitten av Eduard Brendlers ofullbordade operan *Ryno*. Tre år tidigare hade Lindblads första symfoni spelats i Börshuset och framförandet hade väckt uppmärksamhet. Det var den första svenska romantiska symfonin som framfördes och här fanns både nytänkande och moderniteter som ingen annan svensk hade använt sig av. Lägg därtill att Lindblad sedan 1828 var hovets musiklärare och att han mellan 1825 och 1827 hade studerat i Berlin och fått Felix Mendelssohn som sin bäste vän.

Förslaget till den historiska komedin *Frondörerna eller En Dag under Partistriderna i*

Paris 1649 kom med största sannolikhet från kronprins Oscar. Drottningen Desideria hade Mélesvilles teaterpjäs L*a maison du rempart, ou, Une journée de la Fronde* i sitt bibliotek – och den var färsk, tryckåret för den franska texten var 1829. Säkert hade pjäsen spelats i drottningens salong i sin franska version. Pjäsen översattes till svenska av Nicolaus Johan Cervin-Steenhoff och Lindblad komponerade.

Komedin handlar om de konflikter som utspelade sig kring kardinal Mazarin, som hade makten i Frankrike innan Ludvig XIV blev myndig. Den är förlagd till klädeshandlaren Mathieus hus vid stadsmuren i Paris 1649 och här möts flera rivaliserande fronder. Hertiginnan av Longueville, som tillhör en av fronderna, kommer instörtande i huset och söker skydd; strax därefter kastar sig också markis de Jarsay – Mazarins högra hand – in genom dörren. Andra akten utspelas under en bal, under vilken en representant från den tredje fronden kommer in och tillfångatar Mazarins män. I tredje akten får allt sin upplösning: en frondör kommer in och berättar att striderna är slut och att alla har förenats. Jubel och förbrödring avslutar komedin.

Lindblads historiska komedi fick inte något jublande mottagande. Den speglade den politiska konflikt som fanns i Sverige mellan konservativa (hovet) och liberaler (t.ex. tidningen Aftonbladet) och publiken visade sitt missnöje.

© *Eva Öhrström*, Levande Musikarv

Adolf Fredrik Lindblad

Adolf Fredrik Lindblad had a complicated childhood and likewise an unsettled period as a young adult. Born in Skänninge in 1801 to an unwed mother he was taken in by a foster family, of which the wife was his mother's aunt, when he was only one year old. After starting school in Östergötland, in 1809 he moved to Stockholm to continue studying near his mother, who was married to an actor at the Royal Opera. After his stepfather's death in 1813, Adolf Fredrik Lindblad returned to live with his foster parents, who soon moved to Norrköping. There he received his first music lessons in piano and flute.

His foster father, who was a merchant, persuaded Adolf Fredrik Lindblad to follow in his footsteps. After several years at his foster father's business, Adolf Fredrik worked from 1818 to 1819 at a shipping discharge office in Hamburg. While working in Hamburg, Adolf Fredrik Lindblad encountered German literature and music, which would prove to be an important influence on his later career as a composer.

The summer of 1882 he arrived in Bleckenstad, on the outskirts of Mjölby, to teach the daughters at a country estate piano. One of the girls, Sophie Kernell, would later become his wife. He also became acquainted with a cousin to the siblings at the estate, Per Daniel Amadeus Atterbom, who would become an important life long friend.

With Atterborn's assistance, Lindblad moved to Uppsala in order to study harmony with the university's *director musices*, Johann Christian Friedrich Hæffner. He also came in contact with the city's artistic and literary circles. Atterbom already lived in Uppsala, as well as Erik Gustaf Geijer, who would become another close friend. Lindblad thrived as an art song composer in this environment.

In earlier times, song composition had been equivalent to writing popular drawing-room ballads. Later, with the advent of the neo-romantic poem, composers were provided with new challenges and opportunities. Lindblad's songs are settings of text to music and provide a dialogue between the vocal melody and the piano. For a long time Lindblad made use of the older ballad praxis of using poems consisting of several stanzas sung to the same accompaniment. Adolf Fredrik Lindblad composed over 200 songs, of which several were written for his friend the singer Jenny Lind.

Together with music salonnière Malla Silfverstolpe and Erik Gustaf Geijer, Lindblad travelled by way of Copenhagen to Berlin, where he took lessons in composition from Carl Friedrich Zelter and studied piano with Ludwig Berger. Through Zelter he got to

know Felix Mendelssohn. This was the beginning of an important friendship which lasted for the rest of his life.

Returning to Sweden, he and his wife Sophie settled down in Stockholm. Lindblad started a music school there in 1827, which for a long time would be his main source of income. During his years in Stockholm Lindblad wrote his only opera, *Frondörerna* (1835), which was never successful. He also composed two symphonies (1832, 1855).

Adolf Fredrik Lindblad spend his final years at Lövingsborg's manor, just south of Linköping, where his daughter Lotten resided. He died there in 1878.

© *Gunnar Ternhag,* Levande Musikarv
Transl. Thalia Thunander

Overture to Frondörerna

On 11 May 1835, Adolf Fredrik Lindblad's historical comedy, *Frondörerna* (The Fronduers), had its premier at the Royal Opera in Stockholm. He was 34 years old and had already won a reputation as a composer and teacher. Two years earlier he had, together with Crown Prince Oscar, composed the final sections of Eduard Brendler's incomplete opera *Ryno*. Three years earlier Lindblad's first symphony had attracted attention when it was performed in the Börshuset (the stock exchange building, also used for social events). It was the first Swedish romantic symphony to be performed and included both a new way of thinking and modernisations that no other Swede had made use of. On top of all this, since 1828 Lindblad had been a music teacher for the royal court and between 1825 and 1827, he had studied in Berlin and become best friends with Felix Mendelssohn.

The idea for the historical comedy *Frondörerna eller En Dag under Partistriderna i Paris 1649* came most likely from Crown Prince Oscar. Queen Desideria had Mélesville's theatre play, *La maison du rempart, ou, Une journée de la Fronde*, in her library – and it was fresh, the French text having been published in 1829. The play had quite certainly been performed in the Queen's salon in its French version. The play was translated into Swedish by Nicolaus Johan Cervin-Steenhoff, with Lindblad composing the music.

The comedy is about the conflicts that took place around Cardinal Mazarin, who ruled in France before Louis XIV came of age. It is set at the house of the clothier Mathieus by the Paris city wall in 1649, where several rival frondeurs (rebels) meet. The Duchess of Longueville, who supports one of the rebel groups, rushes into the house seeking shelter and shortly thereafter the Marquis de Jarsay – Mazarin's right hand man – also flings himself through the door. The second act is set during a ball in which a representative of the third rebel group enters and captures Mazarin's men. Everything resolves itself in the third act: a frondeur arrives and explains that the fighting is over and everyone has been united. Amidst jubilation and brotherhood the comedy ends.

Lindblad's historical comedy did not get a jubilant reception. It reflected the political conflict that existed in Sweden between the conservatives (royalists) and the liberals (e.g. the newspaper *Aftonbladet*), and the audience showed its discontent.

© *Eva Öhrström*, Levande Musikarv
Transl. Jill Ann Johnson

Källmaterial

Partitur i autograf (**A**). På försättsbladet står:

Frondörerne/ eller/ En Dag under Partistriderna i Paris 1649./ Komedie med Sång i 3 Akter/ Bearbetning af La Maison du Rempart ou unde Journée/ de la Fronde af Melesville/ Musiken af A: F: Lindblad

Kommentarer

Tonsättaren använder verket igenom *sf* eller ibland *fz* för att markera accenter. >-tecknen som finns har en sådan längd att de i utgåvan alltid tolkats som diminuendon, aldrig accent.

Vissa nyanser finns inskrivna med annan penna, kanske har dessa skrivits in vid ett framförande. Somliga är blott kompletterande överföringar av nyanser som finns samtidigt i andra stämmor, andra är tillagda utan förlaga i **A**. Utgivaren har valt att utelämna dessa tillagda nyanser.

Partituret är skrivet på 12 system, med trombonerna tillagda längst ned på ett trettonde där de är med. Det är inte specifierat vilka tromboner som skall användas, **A** har blott ”Tromboni”. I utgåvan har modern partiturordning använts. Blåsarstämmorna är i **A** genomgående skrivna med notskaft åt två håll även i homofona passager, och oftast är pauserna utskrivna för spelare 2 när spelare 1 spelar. Ett och annat ”Solo” eller ”Primo Solo” finns också. Utgåvan använder ”a 2” samt ”I.”, och låter homofona passager skrivas med två toner på samma skaft.

sf används ofta utan att någon grundnyans är angiven. Detta har behållits i utgåvan.

Takt	**Stämma**	**Anmärkning**
4	Stråk, Cor.	Crescendopil överförd från parallellstället i t 412.
6-12	Träblås, Stråk	Nyanser inskrivna med annan penna, ej införda i utgåvan. I utgåvan har *p* från takt 6 i Fag. och Vl. I förts över till övriga stämmor.
18	Fl., Vl. I-Va	Diminuendot överfört från Cl. och Fag. Även parallellställen senare i satsen.
30	Tutti	Crescendopilar överförda från parallellstället i t 195.
24, 47	Timp.	Nyans överförd från övriga.
41	Tromb.	Nyans överförd från resten av orkestern. Trombonerna saknar nyans för det mesta.
47-48	Fl.	Noterat i 1- och 2-strukna oktaven med 8va-tecken från t47:2. Utgåvan låter både Fl. I och II oktavera.
57u-64	Tutti	Nyanser inskrivna med annan penna: *mf* i blåset, Vl. II och Va, *p* i Basso och Vl. I. Ej medtagna i utgåvan.
72	Cl.	**A** har staccatopunkter med båge. Borttaget i utgåvan.

81, 89	Tutti	Cresc. samt crescendopil från Vl. I-Vla överförda till övriga.
107	Fag.	Bågen ligger från 107:1-108 i Fag I. Ändrat i överensstämmelse med 111.
146-149	Tbn.	*sf* överförda från Cor. och Tr.
151	Vc., Basso	**A** har *ff*, i utgåvan ändrat till *f* som övriga har.
155	Vl. I-II	Det är inte helt klart om bågarna i detta motiv skall stå över två eller tre toner. I utgåvan binds genomgående tre.
162, 375	Stråk	*p* överfört från blåset.
174u	Fl., Ob.	**A** har unis. Korrigerat till spelare 1 i utgåvan.
174	Fl., Ob.	**A** har både *f* och *sf* i denna takt. *f* flyttat till upptakten, samt *sf* i Ob. överfört från Fl.
180	Tbn.	*ff* överfört från övriga.
215u	Cl.	**A** har *sf*, och *p* på 215:2. Ändrat i utgåvan enligt Fag. 212-213.
219	Vl. II	Första tonen ändrad till två åttondelar som i Va.
221	Basso	*arco* tillagt.
231	Vlc.	**A** har stacc, borttaget i utgåvan.
243	Tbn.	**A** har *ff*, ändrat till *f* i utgåvan.
285-286	Vl. I-II	285:3 och 286:3 saknar båge i **A**, tillagda i utgåvan.
313	Stråk	Crescendopil överförd från Cl. och Fag.
313	Fl.	**A** har diminuendopil och *p* och *cresc*. Diminuendopilen borttagen i utgåvan.
319-320, 324	Vl. II	Bågar överförda från 323.
330:1	Cor. II	Nedåtriktat notskaft saknas, tillagt i utgåvan.
334	Vc.	Bågen går till 333:4 i **A**, ändrat till 334:3 i likhet med t.ex. 346.
345-346	Ob.	Unison tillagd i utgåvan.
382	Fl.	382:3 har båge över två 8-delar. Borttagen i utgåvan.
388	Va	I den urpsrungliga förkortade notationen finns en båge mellan 388:3-389:1. Borttagen i utgåvan.
390	Träblås	Båge tillagd i enlighet med föregående takter.
391	Va, Vc., Bassi	*ff* överfört från övriga.